

Arengukava on täiendatud märtsis 2024

Vana-Võromaa käsitöötraditsioonide ja -ettevõtluse arendamise vajadus ja eesmärgid

Käsitöövaldkond on oluline võro kultuuriruumi elujõulisuse püsimisel: käsitööga tegelemine hoiab kultuurilise eripära üheks aluseks olevaid pärandilisi oskusi ja teadmisi.

Vana-Võromaa käsitöövõrgustiku arendustegevused toetavad piirkondliku käsitöö tootearenduse ja turustamise valdkondi ning tõstavad esile käsitööoskuste edasiandmise olulisust.

Pikas vaates soovime jõuda tulemuseni, kus

- Vana-Võromaa käsitöö on tuntud ja tunnustatud kaubamärk;
- piirkonnas on heade oskustega käsitöömeistrid, kes saavad käsitööga lisisissetulekut, on loonud oma väike-ettevõtte, on ühinenud käsitöötsunftidesse;
- koostööd tehes on laienenud käsitöötoodete müügivõimalused, leitud on uusi turge ning müügikanaleid nii Eestis kui ka kaugemal.

Käsitöövaldkonna edenemiseks ja oodatavale tulemusele jõudmiseks tuleb tegelda viie võtmevajaduse lahendamisega:

- 1.1. Tugitegevused käsitöölistele piirkonna eripära kandvate toodete arendamiseks;
- 1.2. Vana-Võromaa käsitöötoodete müüki ja reklaami toetav tegevus;
- 1.3. Käsitööliste omavaheline koostöö ja teadmiste edasiandmine;
- 1.4. Koostöö turismivaldkonnaga;
- 1.5. Käsitööd esile tõstvate ettevõtmiste ning loomekeskuste arendamine.

Käsitöövaldkonna eripäraks on väiksemahulisus ja seotus loomeoskustega. Peamine vajadus on toetada käsitööliste kaupade müügiga seonduvat, aga oluline on ka abi tootearendustel (piirkonna eripäraste toodete loomine ning tootlood). Mõlema teema probleemistikku aitab lahendada piirkonnasisene ning meistrite omavaheline koostöö.

Käsitöö valdkonna arendustuge on alates 2014. aastast pakkunud ja koostööd eest vedanud Võru Instituut, 2018. aastal loodi käsitöömeistrite poolt mittetulunduslik ühing Vana-Võromaa Käsitüü.

MTÜ Vana-Võromaa käsitüü arengukava 2024-2030

Arengukava lähtub seltsi põhikirjast ning Vana-Võromaa käsitöö valdkonna võtmevajaduste lahendusviisidest.

Ühingu eesmärk on Vana-Võromaa kaheksa kihelkonna (Räpina, Põlva, Kanepi, Vastseliina, Hargla, Rõuge, Urvaste ja Karula) ajalooliste käsitöötavade uurimine, hoidmine, edasi andmine ja traditsioonilisel käsitööl põhineva ettevõtluse arendamine.

MTÜ põhikirjaliste tegevussuundade kaupa tegevused lähiaastatel:

- 1.1 osalemine koostöös kohalike turismiettevõtjate, muuseumide ja teiste koostööpartneritega;**

Arengukava on täiendatud märtsis 2024

- Osaleme partnerite kutsel käsitöötoodete konkurssidel, loomekampaaniates, kultuuripiirkondade pärimussündmustel, kohalikel festivalidel ja esindusüritustel.
- Pakume Vana-Võromaa käsitöö kaubamärgi all müügile meeneid ja tooteid turismipaikadesse, sh muuseumidesse.
- Kasutame kohalike muuseumide fondidest pärimuslugusid käsitöös ja tootearenduses.
- Osaleme liikmena ERKLi organisatsioonis ja ühistegevustes.

1.2 Võru linna Ideekojas asuva käsitööesinduse nähtavuse parandamine ja tuntuse kasvatamine

- Leiame võimalusi esindust võimalikult palju avatuna hoida huvilistele ja külalistele.
- Korraldame esinduses regulaarseid kokkusaamisi (Tsõõriklauad) kord kuus (v.a. suvekuud) avatuna kõigile huvilistele.
- Kasutame erinevaid võimalusi avalikkusele teada anda oma tegevusest, näitustest, koolitustest ning sündmustest.
- Teeme võimalusel turundusalast koostööd majanaabrite Huubiga, Võru LV-ga, Kesklinna Kooliga
- Loome visuaalseid lahendusi käsitööesinduse paremaks nähtavuseks.

1.3 Vana-Võromaa käsitöö kaubamärgi esile toomine ja kasutuse haldamine;

- Jälgime Vana-Võromaa käsitöö kaubamärgi kasutamist.
- Kaasame uusi käsitöölisi, kelle tooted vastavad märgi nõudmistele.
- Tutvustame regulaarselt kaubamärgiga tooteid lisaks esindusele ja müükidele ka digikanalites.

1.4 Ühing koordineerib ja nõustab käsitööalast tegevust Vana-Võromaal; aitab kaasa võimalike käsitöötellimuste täitmisele;

- Koordineerime üle-eestilisi käsitööga seotud ettevõtmisi Vana-Võromaa piires.
- Laiendame partnerite ringi kõigis Vana-Võromaa kihelkondades.

1.5 Ühing loob võimalusi kohaliku käsitöö ühiseks turunduseks otsides väljundit nii sise- kui ka välisturgudel;

- Osaleme piirkondlikel esindusüritustel ning tähtsamatel käsitööle keskendunud laatadel, sh Mardilaadal Tallinnas Saku Suurhallis.
- Korraldame Võru linna Ideekojas alaliselt käsitöö näitusmüüki.
- Loome väliskontakte enda tegevuse tutvustamiseks ning koostöövõimaluste arendamiseks.

1.6 Vana-Võromaa käsitööalase nõuandesüsteemi haldamine ning käsitööalaste koolituste korraldamine;

- Täiendame Vana-Võromaa rahvarõiva nõuandekoja väljapanekut, kogume täiendavaid materjale, tutvustame rahvarõivaid, anname nõu rahvarõivaste teemal.
- Õpetame Vana-Võromaa piirkonna käsitöötraditsioonidel põhinevaid pärimuslikke oskusi ja töövõtteid, viime läbi nendel temadel lühemaid ja pikemaid koolitusi.

Arengukava on täiendatud märtsis 2024

1.7 Ühing kogub, hoiab ja annab edasi Vana-Võromaa käsitöötavadega seotud kultuuripärandit ning vanu käsitöövõtteid;

- Teeme koolitusi ja õpitubasid Ideekoja käsitöoesinduse võimalusi kasutades, aga ka sobivatel üritustel vastavalt tellijate soovidele.
- Uurime pärimuslikke käsitöövõtteid ning esemeid, dokumenteerime ja talletame käsitöölalast oskussõnavara ning pärimuslugusid.
- Soovime viia kooliõpilasteni teadmisi käsitöö piirkondlikust eripärast kaasates nii käsitööõpetajaid (käsitöötunnid), muuseumipedagooge (muuseumitunnid) kui ka meie seltsi meistreid (väljasõidud koolidesse, õpe esinduses kohapeal).

1.8 Vana-Võromaaga seotud käsitöömeistrite, käsitööga tegelevate ettevõtjate, mittetulundusühingute ja üksikisikute andmebaasi haldamine ning järjepidevalt täiendamine;

- Andmebaasi lisame jooksvalt uued kontaktid ja info.

1.9 Vana-Võromaa käsitöö internetipoe umapuut.ee haldamine ja täiendamine

- Vahetame välja ja lisame uusi tooteid e-poodi.
- Leiame koostöövõimalusi ristturunduseks teiste pärimuskultuuri kogukondade käsitööd vahendavate veebipoodidega ning turismiringkondade infokanalitega.

1.10 Ühing koostab, kirjastab ja levitab õppematerjale, teatmematerjale, trükiseid ja muid infokandjaid;

- Koostame käsikirju esemepõhiste vihikute väljaandmiseks: vööd, sukakirjad, puidukaunistused, jms.
- Jätkame käsitöövihikute sarja „Kirä´ Võromaalt. Kirjad Võromaalt.“ väljaandmist. (Seni ilmunud 1 vihik: Kindad).
- Loome ja levitame digitaalseid väljaandeid: käsitööoskusi näitavad ja õpetavad videofilmid, lühiklipid, esitlused. Levitame veebivõimalusi kasutades.

Arengukava täiendamiseks kogume ideid ja plaane jooksvalt, kava täiendame igal aastal vähemalt üks kord enne seltsi üldkogu koosolekut ning üldkogu annab kavale hinnangu.

Vajadusel (uued arenguvõimalused, koostöötegevused) täiendab juhatus kava ka oma koosolekutel.

Arengukava on kättesaadav veebilehel: <https://www.ideekoda.ee/loovmeistrid/vana-voromaa-kasituu-mtu/>

Arengukava on viimati täiendatud 20. märtsil 2024 Seltsi üldkogu otsusega prot 7/2.